Dosar nr. 4r-3724/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22168736-02-4r-26092023 judecător Garabagiu Valentina

D E C I Z I E
în numele Legii

31 martie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,
Având în componența sa:
Preşedintele completului, judecător Oxana Robu
Judecătorii Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către Șeful Biroului Vamal Centru, Gheorghița Sergiu împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023, în cauza contravențională la contestaţia lui Papuc Teodor, împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei supra cauzei contravenţionale cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022,-

Procedura de notificare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 21.10.2022, agentul constatator din cadrul SPC a biroului vamal Centru, Radu Ţurcanu a întocmit în privinţa lui Papuc Teodor procesul verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022, în care a indicat timpul săvârşirii faptei contravenţionale ca fiind 30.08.2022, în următoarele circumstanţe:

La data de 30.08.2022, ora nefiind stabilită, la pista de control „ieşire autoturisme din RM" a postului vamal Leuşeni, s-a prezentat mijlocul de transport cu n/î IS77ELE înmatriculat în România, cod VIN WDB1714451F194703, la volan fiind cetăţean al României Corobceanu Andrei. În urma verificării informaţiei din SI „Frontiera" s-a stabilit că, mijlocul de transport menţionat a fost declarat prin acţiune la data de 19.06.2022, la intrare în Republica Moldova prin postul vamal 3020 de cet. Papuc Teodor, declarând prin acţiune mijlocul de transport cu n/î IS77ELE înmatriculat în România, cod VIN WDB1714451F194703, astfel constatându-se folosirea mijlocelor de transport declarate prin acţiune de alte persoane decât cele care le-au declarat prin acţiune organului vamal, acţiuni pasibile de răspundere

contravenţională conform prevederilor art.287 alin.(18) Cod contravenţional, articolul 10 alin.(3) din Legea nr.1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.

La data de 09.11.2022, contravenientul Papuc Teodor, a depus contestaţie împotriva deciziei asupra cazului de contravenţie vamală cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022, adoptată de şeful adjunct BV Centru, Artiom Popenco, şi împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022 pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravenţional.

Din conţinutul contestaţiei depuse se constată că contravenientul Papuc Teodor nu este de acord cu fapta indicată în conţinutul procesului verbal cu privire la contravenţie din 30.08.2022, menţionând că de facto la data de 19.06.2020 a intrat la volanul automobilului cu n/î IS77ELE înmatriculat în România, cod VIN WDB1714451F194703, pe bancheta din faţă aflându-se comodatarul autovehiculului menţionat Corobceanu Andrei, iar el având doar calitate de şofer. În asemenea circumstanţe nici nu avea posibilitate să declare automobilul la postul vamal neavând careva acte ce ar atesta dreptul de posesie sau de proprietate. Mai mult ca atât Corobceanu Andrei a prezentat actele actele automobilului la ghişeul din incinta postului vamal iar ofiţerii serviciului vamal urmau să introducă în sistemul informaţional toate menţiunile necesare conform legii. Ca urmare dreptul de ieşire cu automobilul menţionat aparţinând în exclusivitate proprietarului şi comodatarului. Astfel, a solicitat recunoaşterea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022 şi a deciziei asupra cazului de contravenţie vamală c cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023, s-a admis contestaţia depusă de Papuc Teodor împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei supra cauzei contravenţionale cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022. S-a anulat procesul verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022 şi a deciziei asupra cazului de contravenţie vamală cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022 prin care Papuc Teodor a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravenţional.

La data de 15.05.2023, în termenul legal de contestare, Șeful Biroului Vamal Centru, Gheorghița Sergiu, a depus recurs împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023, prin care solicită admiterea recursului, cu casarea hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 5r-7502/2022 din 03.05.2023, cu rejudecarea cauzei şi cu adoptarea unei noi hotărîri.

În susținerea recursului se invocă că în hotărârea sa, instanţa a menţionat că "prezumţia relativă de veredicitate a actului administrativ nu urmează să opereze în cazul în care procesul-verbal cu privire la contravenţie este unicul mijloc de probă existent la materialul contravenţional, şi nu este susţinut de alte înscrisuri care ar dovedi vinovăţia persoanei". Comunicăm că, la materialele cauzei este anexat însăşi extrasul din SI „Frontiera”, care reflectă informaţia autentică, probatorie şi confirmă

cu certitudine datele pentru care este creat, aşadar, fără îndoială se dovedeşte că acesta nu a respectat condiţiile de derulare a regimului vamal de admitere temporară a mijlocului de transport declarat prin acţiune. Totodată, menţionăm că cet. Papuc Teodor a declarat prin acţiune mijlocul de transport de marca ”Mercedes slk 200” cu n/i IS77ELE (RO), cod vin:WDB1714451F194703 la data de 19.06.2022, şi acesta s-a obligat să declare prin acţiune acest mijloc de transport fiind autorizat în acest sens de către organul vamal, şi răspunzător de soarta acestuia pe toată perioada de derulare a regimului, indiferent de faptul că este sau nu proprietar. Prin urmare, sunt nefondate alegaţiile contravenientului, referitor la cele susţinute în cadrul şedinţei de judecată precum că, nu este proprietar, nici comandatar al mijlocului de transport susmenţionat, şi a făcut declaraţii pur declarative menite să inducă în eroare instanţa de judecată, precum că a fost prezentat contractul de comodat autentificat între domnii Ivan Corobceanu şi Andrei Corobceanu în ziua traversării, deşi se constată că fapta contravenţională comisă de către cet. Papuc Teodor a avut loc în data de 19.06.2022, *pe sensul ”intrare autoturisme” al Postului vamal Leuşeni (PVFI, rutier),* în altă zi decît cea în care a fost verificat cet. Corobceanu Andrei şi anume data de 30.08.2023, *pe sensul ”ieşire autoturisme” al Postului vamal Leuşeni (PVFI, rutier)* în care s-a constatat cazul din speţa noastră, fapt cu care cet. Corobceanu Andrei (persoana care deţine dreptul de proprietate asupra mijlocului de transport) a şi recunoscut în procesul-verbal de audiere din 30.08.2022 că *"cu referire la cazul din 30.08.2022 nu eram la curent cu legislaţia în vigoare*”, fiind şi dînsul sancţionat contravenţional în baza art. 287 alin. (18) Cod contravenţional al ţRepublicii Moldova.

Din probele înscrise în cauză, se stabileşte cu certitudine, că agentul constatator, a dispus pornirea procesului contravenţional în privinţa cet. Papuc Teodor în temeiul art. 287 alin. (17), concomitent nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert comiterea contravenţiei imputate contestatarului, contrar interpretării date de instanţa de judecată a prevederilor art. 10 alin.(3) Cod contravenţional din Legea 1569 din 20.12.2022 „Cu privire la modul de introducere şi de scoatere a bunurilor de pe teritoriul RM de către persoane fizice”cu modificările ulterioare.

Prin urmare, susține că instanţa a dat o apreciere eronată referitor la citarea legală pentru examinarea materialului contravenţional, cît şi informarea despre întocmirea procesului-verbal şi a deciziei asupra cazului de contravenţie vamală cu nr. 7272/22 din 21.04.2022 în privinţa cet. Papuc Teodor, dat fiind faptul că acţiunile agentului constatator sunt în strictă conformitate cu legislaţia în vigoare.

Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare au fost întocmite în absenţa sa, iar agentul constatator a acţionat în interesul legii. Or, conform prevederilor art. 382, alin. (5) Cod contravenţional, legiuitorul indică expres că: “în cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de

procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împedică examinarea cauzei ”.

În aceiaşi ordine de idei, la cele invocate de instanţa de fond referitor la informarea contravenientului despre adoptarea deciziei asupra cauzei contraveţionale pînă la data de 24.10.2022 şi nu pînă la data de 08.11.2022, comunicăm că nu îşi găsesc deznodămîntul, dat fiind faptul că la materialul contravenţional este prezentă scrisoarea cu nr. de ieşire din cadrul Biroului Vamal Centru cu nr. 16237 din 28.10.2022 prin care s-a remis atît procesul-verbal, decizia de sancţionare cu nr. 7272/22 din 21.10.2022 cît şi drepturile şi obligaţiile peroanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contraveţional, de unde şi a cunoscut cet. Papuc Teodor existenţa deciziei de sancţionare .

De asemenea ține să menționeze că, în pofida faptului că cet. Papuc Teodor în contestaţia sa solicită anularea deciziei de sancţionare şi a procesului-verbal cu nr. 7272/22 din 21.10.2022, instanţa de fond anulează prin Hotărîrea sa din 03.05.2023 procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia asupra cauzei contravenţionale cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022, ce vizează drept contravenient o altă persoană şi anume, pe cet. Corobceanu Andrei sancţionat în baza altei fapte contravenţionale, ceia ce demonstrează superficialitate examinării prezentei cauze de instanţa de fond.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

La data de 07.10.2024, Papuc Tudor a depus referință asupra recursului declarat de către Șeful Biroului Vamal Centru, Gheorghița Sergiu împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023, prin care solicită respingerea recursului cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

Colegiul penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și apreciază circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății.

Instanța de recurs reține că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022, la data de 30.08.2022, ora nefiind stabilită, la pista de control „ieşire autoturisme din RM” a postului vamal Leuşeni, s-a prezentat mijlocul de transport cu n/î IS77ELE înmatriculat în România, cod VIN

WDB1714451F194703, la volan fiind cetăţean al României Corobceanu Andrei. În urma verificării informaţiei din SI „Frontiera” s-a stabilit că, mijlocul de transport menţionat a fost declarat prin acţiune la data de 19.06.2022, la intrare în Republica Moldova prin postul vamal 3020 de cet. Papuc Teodor, declarând prin acţiune mijlocul de transport cu n/î IS77ELE înmatriculat în România, cod VIN WDB1714451F194703, astfel constatându-se folosirea mijlocelor de transport declarate prin acţiune de alte persoane decât cele care le-au declarat prin acţiune organului vamal, acţiuni pasibile de răspundere contravenţională conform prevederilor art.287 alin.(18) Cod contravenţional, articolul 10 alin.(3) din Legea nr.1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere şi scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.

La data de 09.11.2022, contravenientul Papuc Teodor, a depus contestaţie împotriva deciziei asupra cazului de contravenţie vamală cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022, adoptată de şeful adjunct BV Centru, Artiom Popenco, şi împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7272/2022 din 21.10.2022 pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravenţional.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023, s-a admis contestaţia depusă de Papuc Teodor, împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei supra cauzei contravenţionale cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022. S-a anulat procesul verbal cu privire la contravenţie cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022 şi a deciziei asupra cazului de contravenţie vamală cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022 prin care Papuc Teodor a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (17) din Codul contravenţional.

Drept urmare, Colegiul penal relevă că, instanța de fond, a criticat dur activitatea agentului constatator sub aspectul legalității procesului verbal.

Este eronată concluzia primei instanțe privind nerespectarea procedurii de citare legală a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, or, potrivit citației și avizului poștal de la f.d.22-24, Papuc Teodor a fost citat sub semnătură despre obligația de a se prezenta la organul vamal inițial la data de 23.09.2022, iar ulterior la data de 21.10.2022.

Mai mult, că fiind întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție din 21.10.2022 în lipsa persoanei vizate, fapt admis de norma legală, actul a fost contrasemnat de martorul Nacu Nicolae, cu indicarea datelor de identificare.

Colegiul penal însă consideră că, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art.445 al Codului contravenţional. Or, condiţiile de valabilitate a actelor administrative sunt respectarea competenţei, a formei şi procedurii de emitere a actului, a conformităţii conţinutului actului cu actele juridice cu forţă superioară (obiect licit), precum şi cu scopul legii (cauză licită).

Astfel, se atestă că instanța de fond pripit a ajuns la concluzia de a înceta procesul contravențional, pe motivul procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei supra cauzei contravenţionale cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022, or, prin Hotărîrea Curţii Constituţionale nr.32 DIN 29.11.2018, a fost admisă excepţia de neconstituţionalitate şi au fost declarate neconstituţionale art.445 şi textul "şi 445" din articolul 461 Cod Contravenţional Curtea a dispus că, până la modificarea legii contravenţionale de către Parlament, instanţele de judecată trebuie să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei menţiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenţiei sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanţa de judecată, astfel de către instanța de fond nu a verificat dacă omisiunile făcute în procesul verbal afectează fondul cauzei.

Totodată, Colegiul mai constată că instanța de fond eronat a indicat obiectul examinării procesului verbal și deciziei nr. 7274/2022 din 21.10.2022, or, cet. Papuc Teodor în contestaţia sa solicită anularea deciziei de sancţionare şi a procesului-verbal cu nr. 7272/22 din 21.10.2022, în condițiile în care instanţa de fond anulează prin hotărîrea sa din 03.05.2023 procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia asupra cauzei contravenţionale cu nr. 7274/2022 din 21.10.2022, ce vizează drept contravenient o altă persoană şi anume, pe cet. Corobceanu Andrei sancţionat în baza altei fapte contravenţionale, ceia ce demonstrează superficialitate examinării prezentei cauze de instanţa de fond.

Așadar, Colegiul penal a reținut că, instanța de fond a examinat cauza în mod unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientei. În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.448 din Codul contravențional.

În această ordine de idei, instanța de recurs subliniază că, în temeiul prevederilor procedurale de examinarea a cauzei, inclusiv în ordine contravențională, la o nouă rejudecare, instanța de fond urmează să țină cont de precizările instanței de recurs, or, pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către Șeful Biroului Vamal Centru, Gheorghița Sergiu, casează integral hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2023 și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecătorii: Olga Cojocaru

Vladislav Schibin